

Slovo k povzbuzení na neděli 4. října 2026, na **27. neděli v mezidobí – A**
Biblická čtení: Iz 5,1-7; Ž 80; Flp 4,6-9; Mt 21,33-43

Milé sestry, milí bratři,

co dnešní starozákonní a evangelijní čtení spojuje, je **obraz vinice**, potažmo obraz jejího **hospodáře** a jejích **správců, vinařů**.

V prvním čtení z proroka Izaiáše, jakož i v následném žalmu, je vinicí **celý Izrael**. Zvlášť milou sazenicí je pak kmen **Juda**, který obývá Jeruzalém, kde je Hospodinův chrám, a jeho okolí, Judsko, srdce Zaslíbené země; po pádu Samaří se stal jediným Izraelem. **Hospodin** Bůh sám tuto svou vinici **vysázel** a od začátku s velikou láskou **opečovával**: «Oplotil ji, očistil od kamení, osázel ji ušlechtilou révou, věž a lis v ní postavil». **Ale** ona přesto při vinobraní přinesla **pláňata trpká**, odporná. Proto musí být vydána **zpustošení**. Tak praví prorok.

Izrael, Juda se při četbě tohoto Izaiášova proroctví měl **ve vinici** samozřejmě **najít**, a **obrátit se**. Měl si přiznat, že často **nenese** sladké hrozny, život podle Božího zákona, že Hospodinova péče tak přichází **nazmar**. A že i toto je důvodem řady jeho dějinných **útrap**, vysvětlením mnohého **zlého**, co ho stihlo a stíhá. Mnohá zpustošení, která na Boží lid – zvlášť ze strany jeho vnějších nepřátel – přišla a přichází, měl tak Izrael sebekriticky interpretovat jako **trest za vlastní hřích**, potažmo jako Boží bolestné **volání k obrácení**.

V evangelijním podobenství je vinicí nejprve také Izrael. I v době Kristově měl být stále Boží vinicí. V centru pozornosti Ježíšova podobenství již ale nestojí vinice sama, nýbrž spíše její **vinaři**. Těmi jsou nejprve pastýři Izraele, **velekněží a starší**, učitelé Zákona, jimž je podobenství primárně adresováno: «Ježíš (je) řekl velekněžím a starším lidu» slyšeli jsme. Jim bylo svěřeno **správcovství** Izraele. Stali se ovšem **správcí špatnými**, neposlušali služebníky Božího hospodáře, nechtěli přinášet výtěžek, vinici (a její plody) si svévolně **přivlastnili**. Tak jednali už mnozí jejich dějinní **předchůdci**, kteří **neposlušali proroky**, posílané Bohem-Hospodářem, žili pro sebe, z Boží vinice a na její úkor. Nyní jsou to oni, **Ježíšovi posluchači**, kteří nejenže také **neposlušají dávné proroky**, ale nechtějí přijmout ani samotného **syna vinaře** – Božího syna, **Krista**. A nakonec ho také **zabijí**.

Nicméně **vinici si nezachrání**, bude jim **odňata**, Izrael bude zpustošen. Obnovená vinice bude svěřena jiným vinařům, **pastýřům Nového Zákona**, kteří už budou moci být ze všech národů, kritériem už nebude pokrevní příbuznost, potomstvo Abrahámovo či Leviovo, nýbrž **ochota odvádět hospodáři ovoce**, sladké hrozny a odevzdávat je v pravý čas. Z vinice Izraele se stane **vinice církve**.

Takovéto čtení biblického podobenství je asi možné, podobně je četli už staří **církevní otcové**. Nicméně musíme dát velký pozor na dvě **nebezpečí**. Jednak taková četba rozhodně nesmí vést k nějakému protižidovskému **antisemitismu**, jak se bohužel v dějinách církve dělo. A už vůbec nesmí vést k nějaké **sebejistotě** typu: „Tak, my jsme nyní tou správnou vinicí a my pastýři těmi správnými správci vinice“, jak se bohužel děje pořád.

Naopak. Biblická slova zní vlastně s mnohem větší **palčivostí**, než byla čtena či adresována uším židovských posluchačů. Vždyť **Mesiáš už přišel**.

Vinicí nakonec může být **vše**, co nám **lidem Bůh** nějak **svěřil**. Od Kristovy tajemné přítomnosti **v křesťanství a církvi**, přes **životy** lidí a ostatních živých tvorů, přes **čas** života a jeho možnosti až po poslední **kámen** našeho mikrosvěta. To vše, včetně naší vlastní existence, nám bylo Bohem **svěřeno**. Abychom o vše **pečovali** a aby vše přinášelo **sladké ovoce**. Všeho toho máme být pokornými a radostnými správci, **vinaři**. A **Boží hlasy**, od evangelia až po poslední výčitku našeho svědomí, mohou být oni Boží poslové, **Ježíš**, kterého k nám Bůh-Hospodář **posílá**.

Nám, slabým a křehkým lidem, vinařům, byl tak **svěřen** Kristus tajemně přítomný **v křesťanství, depositum fidei**, „poklad víry“, jak to nazývali už staří církevní otcové. Byla nám svěřena triáda křesťanské **víry, naděje a lásky**, bylo nám svěřeno **svědectví** o Ježíšovi, Ježíšův příběh, **evangelium**, byly do naší péče svěřeny **svátosti**. Ne abychom je opečovávali dle svého, měnili jejich význam, přizpůsobovali je sobě, ale abychom je pokorně **předávali** dál, abychom z nich pokorně **žili**. Aby to vše – v životě jednotlivců a společenství – přinášelo **sladké ovoce** světu a Bohu. Abychom se nechali svěřeným křesťanstvím **ovlivnit** k dobrému. Abychom **nezastiňovali** Kristovu přítomnost ve světě svým *já*.

Ještě dříve nám byl ovšem **svěřen** i náš vlastní **život** s jeho **potencialitami**, naše vlastní **srdce**. Ty jsou sice asi mnohem více nějak v naší moci, ale nakonec nám také byly jen dány, Bohem **svěřeny**. Proto i o ně – o svůj život, své nitro, své srdce, svůj vnitřní svět – bychom měli **pečovat**. A to tak, aby naše celá existence přinášela **sladké ovoce**, aby **život s námi chutnal** našemu okolí. Abychom byli **užiteční**. Světu, lidem i Božímu království na zemi. S Boží pomocí.

Byli nám také nějak **svěření i lidé kolem** nás, především skrze naše vzájemné **vztahy**, jejich **možnosti**. Samozřejmě ne jako majetek, ale jako **vinice**, ve které se máme šetrně **pohybovat** a k jejímuž zdaru, rozkvětu máme **pomáhat**. O kterou se máme **zajímat** a případně i nějak **starat**, pokud je toho třeba a je to zrovna naším úkolem. Jeden druhému jsme byli nějak **svěření**, když už jsme se v životě **potkali**.

A konečně nám byl svěřen i **kousek světa**, místo a čas, ve kterých se náš život odvíjí, příroda, jejíž jsme také součástí. Abychom **nežili bezohledně**, ale ohleduplně, dokonce abychom **prospívali**, aby po nás něco **sladkého** ve světě **zůstalo**, aby naše **stopa ve světě**, včetně té enviromentální, byla dobrá, sladká a užitečná. Abychom nežili jen pro sebe a na sebe, nestali se kořistníky prostoru a času, ale byli **pokornými správci** svěřeného. A tak dále.

Příčemž **u všeho** toho – a mnohého dalšího – možná někdy více než o kvantitu jde o **kvalitu**. Více než o délku našeho života, jde možná o jeho **chuť**, více než o výkony jde o laskavou a pokornou **snahu**. A tak dále.

K tomu všemu a k mnohému dalšímu, **k péči o svěřené**, zdá se, nás volá **evangelium**, onen jedinečný Boží posel, jedinečná Synova přítomnost, **Boží hlas** volající k uším nás, slabých a křehkých vinařů...

Milé sestry, milí bratři, včera večer to bylo 800 let od smrti **svatého Františka**, od jeho transitu, odchodu k Pánu. František tak vážně dokázal **slyšet a žít evangelium**, že si mnozí jeho současníci mysleli, že se v něm na zem navrátil sám **Kristus**. František svým životem tak **ochutil svět**, že dodnes je jedním z **nejoblíbenějších** a největších světců. František věděl, že vše je nám Bohem jen **svěřeno**, že jeho **pokora** dodnes oslovuje.

Zkusme se jím, Františkem z Assisi, nechat **oslovit** jako **Božím hlasem**, který říká, že **evangelium** je **nám lidem** možné **vzít** vážně a **žít** je. I když to asi nedokážeme jako svatý František a i když patrně nejsme povoláni k tak radikální formě následování jako on, přesto to stále znovu **zkoušejme**, aspoň v tom nejpodstatnějším: Ve **víře**, že vše nám lidem bylo Bohem nakonec jen svěřeno, abychom o to pečovali, v **naději**, že nám všem Bůh nabízí svou pomoc a že to má smysl, a v **lásce**, která má být důvodem a cílem všeho našeho žití a snažení, protože jako jediná opravdu **ochucuje svět**, přináší sladké a chutné plody.

A svatý František dodnes chutná...